

SISEMINISTEERIUM

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

Euroopa Liit

Uussisserändajate kohanemise toetamine

Martin Tulit

Siseministerium

kodakondsus- ja rändepoliitika osakond

03.03.2016

Teemad

Siseministeriumi kohanemisvaldkonna tegevuste tutvustus:

- Kohanemisprogrammi koolitused
- Rändeinfoportaal
- Uussisserändajate tugivõrgustik

Kohanemisprogrammi senine rakendamine ja statistika

Sihtrühm

Uussisserändajad – vähem kui 5 aastat Eestis seaduslikult elanud:

- **kolmandate riikide kodanikud**, kellele on antud Eesti tähtajaline elamisluba välismaalaste seaduses (VMS) või välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduses (VRKS) sätestatud alusel;
- **Euroopa Liidu kodanikud**, kes on omandanud Eestis tähtajalise elamisõiguse Euroopa Liidu kodaniku seaduses (ELKS) sätestatud alusel;
- **Euroopa Liidu kodanike perekonnaliikmed**, kellele on antud Eestis tähtajaline elamisõigus Euroopa Liidu kodaniku seaduses (ELKS) sätestatud alusel.

Taustaks

Eesmärk – **uussisserändajate rändeotsessi ja hilisema lõimumise toetamine**, tagades neile teadmised riigi ning ühiskonna toimimise, igapäevase eluolu, töö, õppimise ja perekonnaga seotud teemadel ning soodustades neil esmase eesti keele oskuse omandamist

Rahastus – **Euroopa Sotsiaalfond (ESF), Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond (AMIF), riiklik kaasfinantseering**

Taustaks

Rakendaja:

- Siseministerium
- partnerid PPA, EAS
- koolitajad:

Kohanemisprogrammi koolituste pakkujad on kõik oma valdkonna eksperdid:

Expatriate Relocation Estonia OÜ – baasmoodul, töö ja ettevõtlus, pere, lapsed ja noored, algtaseme keeleõpe

SA Archimedes – õppimise moodul

SA Eesti Teadusagentuur – teadusmoodul

Rahvusvaheline Migratsiooniorganisatsioon (IOM) Eesti esindus – rahvusvahelise kaitse moodul

Kohanemisprogrammi ülesehitus

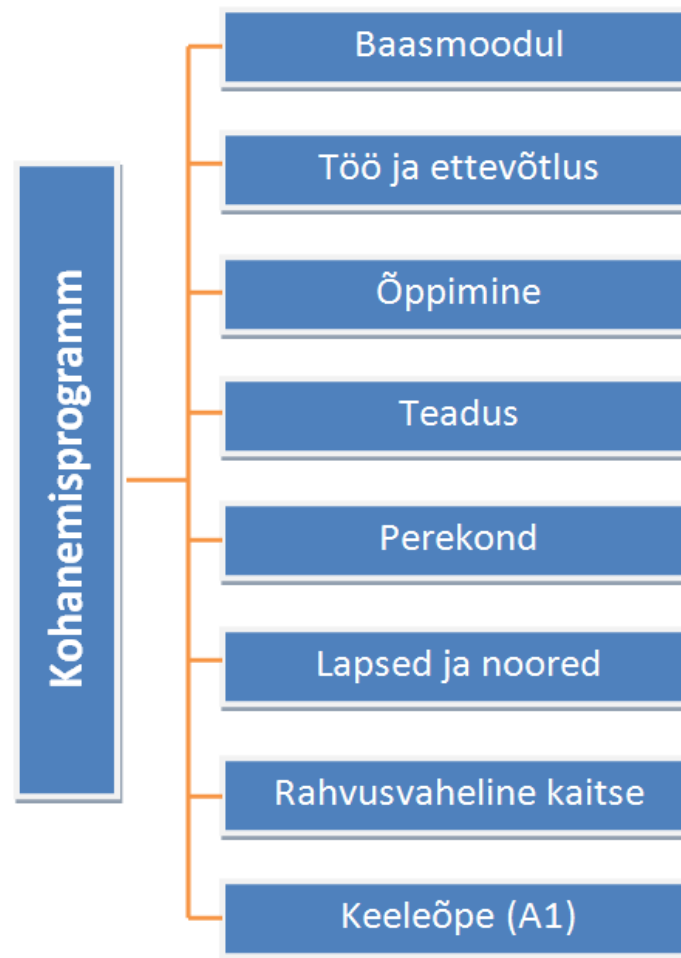
Programm vabatahtlik ja tasuta

Moodulid

- kestvus 5-8 tundi (üks õppepäev)
- inglise ja vene keeles (rahvusvahelise kaitse moodul ka prantsuse ja araabia keeles)
- koolitused Tallinnas, Tartus, Narvas

Keeleõpe

- A1 tase
- kestvus ca 80 ak tundi
- inglise ja vene keele baasil

Töö- ja ettevõtlusmooduli sisu

- Eestis elamise õiguslikud alused
- Kuidas leida endale sobiv töökoht ja kust selleks abi saada
- Euroopa Liidu sisene tööalane liikumine
- Tööõigus, töötaja õigused ja kohustused töösuhtes
- Eesti maksusüsteemi ülesehitus
- Töötuskindlustuse ja ravikindlustuse alused
- Eesti töökultuur
- Pensionisüsteemi ülesehitus
- Täienduskoolituse võimalused
- Ettevõtlusega alustamise võimalused
- Ettevõtjate ja tippspetsialistide ühendused Eestis
- Välismaalastele suunatud töö- ja ettevõtluse alased teenused etc.

Koolitusmaterjalid

Kõik koolitus(t)el osalejad saavad koolitusest kaasa mahuka koolitusmaterjali, mis:

- toetab mooduli läbiviimist;
- sisaldab kõiki koolitusel käsitletavaid teemasid;
- annab vastused enamikule küsimustele, mis uussisserändajatel Eestisse tööle, õppima või elama asudes harilikult tekivad;
- sisaldab viiteid ning kontakte detailsema informatsiooni saamiseks / probleemi lahendamiseks.

Koolitusmaterjalid tehakse kõigile kasutajatele / huvilistele kättesaadavaks ka rändeinfoportaal

Koolitustele suunamisest teavitamine

- Koolitustele suunamine alates august 2015
- Suunamist teostab PPA

PPA teavitab isikut kohanemisprogrammi suunamise **teavituskirjaga**, kui:

1. välismaalasele tehakse teatavaks otsus **tähtjalise elamisloa andmise või pikendamise kohta**;
 2. Euroopa Liidu kodanikule edastatakse teavitus **isikutunnistuse välja andmise või väljastamise kohta**;
 3. Euroopa Liidu kodaniku perekonnaliikmele tehakse teatavaks **otsus tähtjalise elamisõiguse andmise või pikendamise kohta**.
- Teavituskiri saadetakse e-posti või posti teel või väljastatakse EL kodanikule PPA teeninduses
 - Teavituskiri on viies keeles – eesti, inglise, vene, prantsuse ja araabia

Koolitustele suunamine

Pärast 01.08.2015 elamisloa, elamisõiguse või isikutunnistuse saanud või omandanud isikud suunatakse PPA poolt automaatselt:

- PPA saadab isikule **teavituskirja**
- Isikul on võimalik end registreerida koolitusele alates **01.09.2015** veebilehel www.settleinestonia.ee

Enne 01.08.2015 elamisloa, elamisõiguse või isikutunnistuse saanud või omandanud isikud suunatakse PPA poolt isiku sooviavalduse alusel:

- Isik esitab sooviavalduse PPA-le (e-posti või posti teel; PPA teeninduses)
- PPA menetleb avalduse 30 päeva jooksul ja saadab isikule suunamise või mittesuunamise teavituskirja
- Avaldust on võimalik alla laadida veebilehelt www.settleinestonia.ee ning saada PPA teenindustest

Rändeinfoportaal

Eestis kohanemist toetav veebileht www.settleinestonia.ee

- Riigi ametliku katusportaali www.estonia.eu alalehena
- kohanemisprogrammi info- ja koolitusmaterjalid, koolitustele registreerimine
- interaktiivsed teadmiste testid ja enesehindamise testid
- 2016 – ... uussisserändajatele vajalik süstematiseeritud ja lingitud info kohanemiseks – praktilised küsimused, kontaktid, ülevaade avalikest teenustest – kes pakub? kuidas taotleda?, KOVID jmt

Tugivõrgustik

Regulaarsed kohtumised Tallinnas, Tartus ja Narvas kohaliku tasandi partneritega uussisserändajate kohanemise toetamiseks

Eesmärgid:

- Info, teadmiste ja parimate praktikate jagamine avaliku, era- ja kolmanda sektori vahel
- Avalike teenuste kitsaskohtade kaardistamine ja teenusvõimekuse arendamine / tõstmine
- Tugivõrgustiku partnerite võimestamine, koostöö tõhustamine – parimate praktikate seminarid, info- ja juhendmaterjalide koostamine
- EL rahastusperioodi lõpuks 100 teenuse väljatöötamine või arendamine

Statistika

Suunamiste statistika perioodil **01.08.2015 – 31.01.2016**:

- PPA poolt kohanemisprogrammi suunatud isikuid **4102**

Suunatute hulgas enim Ukraina, Venemaa, Soome, Saksamaa ning Prantsusmaa kodanikke

EL kodanikke ja kolmandate riikide kodanikke enam-vähem võrdselt

Statistika

Toimunud koolitusi kokku:

32

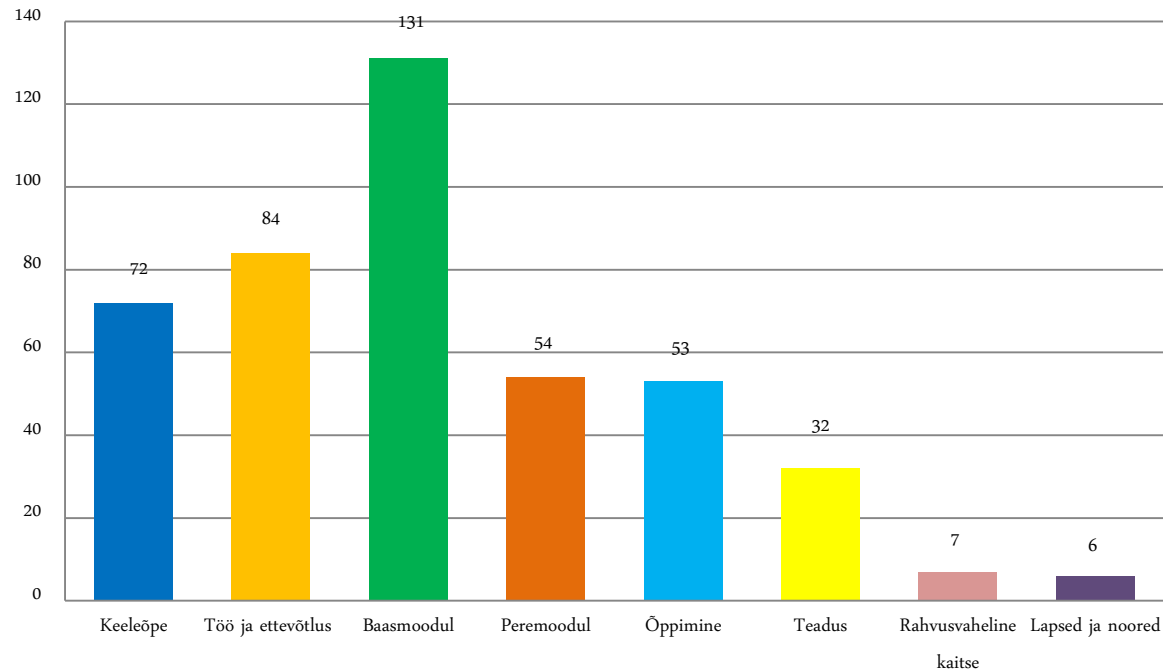
keeleõpe →	5
töö ja ettevõtlus →	5
baasmoodul →	9
pere →	3
õppimine →	5
teadus →	3
rahvusvaheline kaitse →	1
lapsed ja noored →	1

Statistika

Kohanemisprogrammi koolitusi läbinud kokku:

439 uussisserändajat

Rahulolu

Üldine rahuolu:

Baasmoodul

Keskmine 4,7

Töö ja ettevõtlus

Keskmine 4,6

Õppimine

Keskmine 4,9

Teadus

Keskmine 4,8

Perekond

Keskmine 4,6

Keeleõpe

Keskmine 4,7

Hinnang:

Lektoritele

Keskmine 4,9

Õppematerjalidele

Keskmine 4,8

Ajakavale

Keskmine 4,7

Koolituse ülesehitusele

Keskmine 4,7

Praktilisele korraldusele

Keskmine 4,6

SISEMINISTEERIUM

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

Euroopa Liit

Aitäh!

Kohanemisprogrammi kontaktid Siseministeriumis:

Martin Tulit

- martin.tulit@siseministerium.ee, 612 5280

Liana Roosmaa

- liana.roosmaa@siseministerium.ee, 612 5277

